

NATRIUMMETABISULFITT

Revisjonsdato: 22/12/2010

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA**1.1 Produktidentifikator**

Kjemikaliet navn	NATRIUMMETABISULFITT
Kjemisk navn	Natriummetabisulfit, Natriumpyrosulfit, Dinatriumdisulfit
Formel	Na ₂ S ₂ O ₅
Synonymer	Natriummetabisulfit, Natriumpyrosulfit
Artikkel-nr	100018
EC-nr	231-673-0
CAS-nr	7681-57-4
Indeks-nr	016-063-00-2
Reach nr	02-2119715590-44-0000
Deklarasjons-nr	PRN 040147
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	9.6.2008

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse	Blekemiddel, antioksidant.
Anvendelser som frarådes	Ingen spesifikke. Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent, importør	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601 ww.permakem.no
E-post	office@permakem.no
Internett	www.permakem.no
Utarbeidet av	Security Consult
Omsetter	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601 www.permakem.no

1.4 Nødtelefon

Ambulansenummer: 113
Brann: 110
Politiet: 112
Giftinformasjonen: 22 59 13 00.

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER**2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen**

Klassifisering i henhold til 1272/2008 (CLP)	Akutt giftighet (Acute Tox 4). Alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon (Eye Dam 1).
--	--

2.2 Merkningselementer

SIKKERHETSATABLAD

NATRIUMMETABISULFITT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 22/12/2010

Piktogram

Signalord

Farlig

Faresetninger

H302 Farlig ved svelging.
H318 Gir alvorlig øyeskade..
EUH031 Ved kontakt med syrer utvikles giftig gass.

Sikkerhetssetninger

P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P264 Vask grundig etter bruk.
P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen.
P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
P301 + P312 VED SVELGING: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.
P501 Innhold/holder leveres til godkjent mottakssted.

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC

Helseskadelig

2.2 Merkningselementer

Faresymboler

HELSESKADELIG

R-setninger

R-22 Farlig ved svelgning.
R-31 Ved kontakt med syre utvikles giftig gass.
R-41 Fare for alvorlig øyeskade.

S-setninger

S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.
S-26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
S-39 Bruk vernebriller/ansiktsskjerm.
S-46 Ved svelgning, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

2.3 Andre farer

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
natriummetabisulfitt	EC NR: 231-673-0 CAS NR: 7681-57-4 INDEX NR: 016-063-00-2	Xn R22-31-41	Acute Tox. 4 * Eye Dam. 1 H302 H318 EUH031	60-100

Tegnforklaring

R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosekninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

R- og H- setningene nevnt i punkt 2 og 3 er listet opp i punkt 16 med fullstendig tekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Fjern vedkommende fra eksponeringskilden. Sørg for frisk luft. Legebehandling ved åndedrettsbesvær.

Hudkontakt

Vask med store mengder vann. Fjern tilsølte klær og fortsett vaskingen.

Øyekontakt

Skyll straks med mye vann i minimum 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Snarest til sykehus, lege. Fortsett skyllingen under transporten.

Svelging

Drick rikelige mengder vann, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

Medisinsk informasjon

Om nødvendig kontakt Giftinformasjonssentralen Tlf 22 59 13 00.

SIKKERHETSATABLAD

NATRIUMMETABISULFITT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 22/12/2010

Helsekontroll	Symptomatisk behandling. Symptomer på forgiftning kan oppstå selv etter flere timer etter inntak. Det burde derfor være medisinsk oppsøring minst 48 timer etter inntak.
4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede	Farlig ved svelging. Fare for alvorlig øyeskade. Symptomer på forgiftning kan oppstå selv etter flere timer etter inntak.
4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Ved tvil eller ved vedvarende symptomer- søk legehjelp.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

5.1 Slukningsmidler	
Passende slukningsmidler	Brann i omgivelsene slukkes med egnet slukkemiddel.
Uegnete slukningsmidler	Rettet vannstråle.
5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen	Ikke brannfarlig i.h.t. lov om brannfarlige varer. Ikke brennbart. Ved oppvarming kan det dannes giftige og korrosive gasser. Ved brann kan følgende stoffer dannes: SOx.
5.3 Råd til brannbekjempningspersonale	Brannslukkere må benytte røykdykkerutstyr.
Annen informasjon	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Sørg for at slukkevann ikke når avløp eller andre vannkilder. Grøft for å hindre spredning.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernemidler og nødprosedyrer	Unngå innånding av støv. Bruk personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8.
6.2 Miljøbeskyttelsestiltak	Må ikke slippes i vann eller kloakksystemer.
6.3 Metoder og utstyr til inndemning og opprensning	Tas opp mekanisk og leveres godkjent deponi.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering	Benytt verneutstyr som beskrevet i pkt.8. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der material er i bruk. Muligheten for øyespyler bør finnes på arbeidsplassen. Sørg for god ventilasjon. Unngå støvdannende håndtering. Unngå kontakt med øynene, huden og klærne.
7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet	Unngå lagring sammen med syrer. Lagres adskilt fra oksyderende stoffer. Lagres i polyetylenemballasje.
Spesielle egenskaper og farer	Farlig ved svelgning. Irriterer øynene. Fare for alvorlig øyeskade. Bør ikke komme i kontakt med syrer og oksydasjonsmidler.
7.3 Særlige anvendelser	Blekemiddel, antioksidant.
Annen informasjon	Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Type	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
natriummetabisulfitt	231-673-0	7681-57-4	5	-					2008

Administrativ norm anmerkning

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Unngå støtvikling ved håndtering. Mekanisk ventilasjon og punktavsug skal anvendes ved støvdannende håndtering.
Åndedrettsvern	Bruk støvmaske med filter P1(DIN 3181) ved støtvikling.
Øyevern	Bruk vernebriller med sidebeskyttelse ved støtvikling. Øyeskyllemuligheter nær arbeidsplass skal være tilgjengelig.
Håndvern	Bruk vernehansker ved berøring av stoffet. Hansketypen må være av motstandsdyktig materiale og man bør søke råd hos hanske leverandøren.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær.

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.1c lisensert til Permakem AS

SIKKERHETSATABLAD

NATRIUMMETABISULFITT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 22/12/2010

Annen informasjon Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av støv.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Krystallinsk pulver.
Farge	Hvit.
Lukt	Svak lukt av svovel
pH løøsning	4,5 (v/5%,20°C)
Flammepunkt	°C
Tetthet	1,48 g/cm ³
Molmasse	190.1
Løselighet i vann	ca.40% w/w
Dekomponeringstemperatur	>170 °C

9.2 Andre opplysninger

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 <i>Reaktivitet</i>	Ingen spesielle opplysninger.
10.2 <i>Kjemisk stabilitet</i>	Produktet er stabilt under normale forhold. Termisk spaltning > 170 °C.
10.3 <i>Risiko for farlige reaksjoner</i>	Kontakt med syre utvikler giftige gasser.
10.4 <i>Forhold som skal unngås</i>	Unngå temperaturer over 170 °C.
10.5 <i>Materialer som skal unngås</i>	Kan reagere kraftig med syrer, NaNO ₂ , NaNO ₃ , Na ₂ S og oksydasjonsmidler.
10.6 <i>Farlige nedbrytningsprodukter</i>	Svoveldioksyd dannes ved temp. over 170 °C.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Innånding	Innånding av støv kan gi irritasjon i nese og munn.
Hudkontakt	Langvarig kontakt kan føre til irritasjon av huden.
Øyekontakt	Sprut i øynene gir sterk svie. Risiko for alvorlig øyeskade.
Svelging	Farlig ved svelging. Må ikke svelges.
Akutte og kroniske skadevirkninger	Fare for alvorlig øyeskade. Varig skade kan forekomme dersom førstehjelp ikke settes inn omgående.
Allergi	Etter oralt opptak, inhalativt inntak og hudkontakt kan det i spesielle tilfeller hos allergiske personer oppstå overømfintlighetsreaksjoner.
Mutagenitet	Ingen spesielle opplysninger
Kreft	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjon	Ingen spesielle opplysninger.
Annen toksikologisk informasjon	Akutt intravenøs Toksisitet: 115 mg/kg Rotte (Kilde RTECS) Ingen gentoksisk virkning. 1540 mg/kg
LD50 Dermal	
Annen informasjon	Damp og tåke virker kraftig irriterende på øyne og luftveier. Helsefaren er avhengig av bruk og vernetiltak.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 <i>Toksisitet</i>	Fisketoksisitet: (LC50) 100-200 mg/l eksponeringstid: 96 h (regnbueørret) Bakterietoksisitet: (EC50) >56 mg/l " 17 h (Pseudomonas putida) Cyprinidae minnows: 60-65 mg/l (6h)
12.2 <i>Persistens og nedbrytelighet</i>	Kriterier for biologisk nedbrytbarhet er ikke tilgjengelige på uorganiske forbindelser. Miljøfaren vurderes derfor ut fra stoffets toksisitet, biotilgjengelighet, bioakkumulasjon og oppholdstid i økosystemer.

SIKKERHETSATABLAD

NATRIUMMETABISULFITT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 22/12/2010

12.3 Bioakkumuleringspotensiale	Bioakkumuleres ikke i vannmiljøet.
12.4 Mobilitet i jord	Lett løselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Ingen data.
12.6 Andre skadevirkninger	WGK:1 (Wassergefährdungsklasse, tysk norm, skala 0-3 der 3 er mest skadelig.
Annen informasjon	Kjemisk oksygenbehov(CSB) : 165 mgO ₂ /g

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjeff/KLIF. Konf.forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 01.06.04.
Emballasje	Tom ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet.
Annen informasjon	Feies opp og leveres godkjent deponering. Små rester spyles bort med mye vann.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN-nummer	
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	
14.3 Transportfareklasse(r)	
14.4 Emballasjegruppe	
14.5 Miljøfarer	
14.6 Særskilte forsiktighetsregler	Unngå støvdannelse. Unngå innånding av støv.
Annen informasjon	Ikke klassifisert som farlig gods etter ADR/RID.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø	Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).
15.2 Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Ingen spesielle opplysninger utover det som er oppgitt i dette sikkerhetsdatablad.
Annen informasjon	Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Relevante fare- og risikosekninger angitt i seksjon 3	H302 Farlig ved svelging. H318 Gir alvorlig øyeskade.. EUH031 Ved kontakt med syrer utvikles giftig gass. R-22 Farlig ved svelgning. R-31 Ved kontakt med syre utvikles giftig gass. R-41 Fare for alvorlig øyeskade.
YI-gruppe	.
Henvisninger til viktig litteratur og datakilder	Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).
Første gang utgitt	23.10.1997
Utskriftsdato	15.4.2011
Annen informasjon	Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i

SIKKERHETSDATBLAD
NATRIUMMETABISULFITT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 22/12/2010

noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetspesifikasjon.

--- SIKKERHETSDATBLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 of 20 May 2010 ---